

Stichting CIVIC

Jaarverslag 2021

Stichting Civic, Nieuwe Achtergracht 166, 1018 WV Amsterdam

www.stichtingcivic.nl

info@stichtingcivic.nl

KVK 71489177

RSIN 858735805

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Over Stichting Civic	5
2.1 Stichting	5
2.2 Bestuur	5
2.3 Team	6
2.4 Comité van aanbeveling	6
2.5 Samenwerkingspartners	7
3. Activiteiten	8
3.1 Publieke opinies	8
3.2 Platform	8
3.3 Onderzoek	8
3.4 Social media	8
3.5 Vooruitblik	9

1. Voorwoord

Afgelopen jaar kende meerdere uitdagingen. Ten eerste hield de coronapandemie aan, wat voor een vrijwilligersstichting als Stichting Civic lastig is. Wij konden nauwelijks *meet ups* organiseren of naar andere bijeenkomsten gaan om ons netwerk te treffen. We hebben ook besloten tijdens de pandemie geen stagiaires te begeleiden. Daarnaast was het een jaar waarin de nieuwe wetgeving door vertraging nog niet ingevoerd was, maar er tegelijkertijd geen invloed meer op uit te oefenen was middels lobby of activisme.

Tegelijkertijd ontving Stichting Civic meldingen van inburgeraars dat hun onderwijs onderbroken was – en van docenten dat hun online lessen een lage opkomst hadden – en dat examens werden uitgesteld. Veel inburgeraars kregen om deze reden uitstel van de deadline van hun inburgeringsplicht, maar geen extra middelen om, bijvoorbeeld, taallessen te blijven volgen om hun taalniveau op peil te houden. We hebben in ons netwerk – onder andere bij gemeenten, DUO en ons netwerk van politici en journalisten – hiervoor aandacht gevraagd – maar de meesten leken van mening dat er sprake was van overmacht.

Naast ons netwerk aanspreken over concrete signalen die we ontvingen, heeft Stichting Civic zich even moeten bezinnen op wat de beste strategie was om aandacht te vragen voor de belangen van inburgeraars en de kwaliteit van de nieuwe wetgeving. We hebben besloten, ten eerste, onderzoek te blijven doen en te blijven publiceren. Als resultaat hebben Nikki Scholten en Jolien de Vries samen een reeks blogs geschreven over, onder meer, het belang van ‘sleutelpersonen’, wat ‘maatwerk’ lijkt in te houden en rapporten van het SCP.

Daarnaast hebben we annotaties geschreven over jurisprudentie die verscheen over inburgeringszaken en een wetenschappelijk artikel. Meer concreet schreven Ellen Nissen en ik een artikel voor *Asiel- en Migratierecht* met de veelzeggende titel: “De Nieuwe Wet Inburgering: veel gewijzigd, weinig verbeterd”. Wij stellen daarin dat we helaas moeten concluderen dat het momentum dat was ontstaan voor het verbeteren van wet helaas niet is benut.

Daarnaast heeft Stichting Civic geïnvesteerd in het maken van animatievideo’s, oftewel korte clips waarin een kwestie binnen de inburgering duidelijk wordt uitgelegd en geagendeerd. De eerste animatievideo gaat over het belang dat alle betrokken partijen binnen publiek beleid goed samenwerken en afstemmen op de behoeften de inburgeraar, zodat een hij of zij een zo goed mogelijke start heeft. De tweede clip laat zien dat de nieuwe inburgeringswet (Wet Inburgering 2021) maar liefst negen sanctiemomenten kent. Vooral deze laatste clip is veel gedeeld en er is ook naar verwezen in allerlei beleidsdocumenten en wetenschappelijke artikelen. Dit leert ons dat, zeker in een tijd waarin we allemaal nog meer tijd achter schermen doorbrengen dan normaal, dergelijke korte video’s een breed bereik hebben en bovendien veel impact kunnen hebben!

We sloten het jaar af met een opinieartikel in NRC Handelsblad over de nieuwe inburgeringswet die op 1 januari 2022 is ingevoerd. Samir Achbab en ik concludeerden dat de nieuwe wetgeving aantoont dat er geen ‘brede reflectie’ is geweest op wat ‘inburgering’ en ‘integratie’ precies inhouden. Stichting Civic wil zich komende jaren juist daarom op deze vragen gaan richten. Dit betekent niet dat we de nieuwe wetgeving en uitwerking daarvan niet gaan volgen; we kennen de nieuwe wetgeving inmiddels al zo goed dat we er cursussen over geven aan advocatenkantoren. Maar onze conclusie is dat zonder het verschuiven van

de pijlpalen van de dominante perspectieven op 'integratie' en 'inburgering' in Nederland, het beleid dat een goede start voor nieuwkomers moet ondersteunen niet fundamenteel zal veranderen.

We willen opnieuw iedereen bedanken die ons daarbij heeft geholpen en ondersteund.

Onze activiteiten zijn alleen mogelijk dankzij de financiële steun van Stichting Democratie & Media en giften van donateurs. Wij willen hen daarvoor ook nog expliciet bedanken.

Een overzicht van onze activiteiten is te vinden in dit verslag.

Met vriendelijke groeten,

Tamar de Waal
Voorzitter Stichting Civic

2. Over Stichting Civic

2.1 Stichting

Stichting Civic zet zich in voor beter inburgeringsbeleid. Beleid dat is gebaseerd op feiten, ervaringen en wetenschappelijk onderzoek.

Wij willen een nieuw perspectief: het beleid moet een goede start voor migranten in Nederland ondersteunen.

Stichting Civic is opgericht in 2018 in reactie op het inburgeringsbeleid dat sinds 2013 gold. Wij brachten onder de aandacht dat dit beleid niet werkte – dit is inmiddels ook door meerdere wetenschappelijke studies, wetsevaluaties en de politiek erkend. Er is een nieuwe Wet Inburgering in de maak. De invoering van de wet is met een jaar vertraagd, deze zal ingaan op 1 januari 2022. Helaas is deze nieuwe wet geen fundamentele breuk met het oude beleid.

Er zijn veel waardevolle initiatieven, stichtingen en instanties die zich inzetten voor de positie van inburgeraars, die aandacht vragen voor de knelpunten van het huidige inburgeringsbeleid. Stichting Civic vult deze aan door zich te richten op het aanzwengelen van een fundamenteel debat over wat ‘inburgering’ en ‘integratie’ is. Het is na een kwarteeuw inburgeringsbeleid duidelijk dat als de huidige dominante perspectieven op deze termen niet veranderen, het écht verbeteren van dit beleid niet lukt.

Het is belangrijk dat dit debat gestoeld is op de principes van onze democratische rechtsorde en inzichten uit de wetenschap en de praktijk.

Dit doet Stichting Civic op twee manieren:

1. Ten eerste als juridisch platform. We dragen bij aan en denken mee met verschillende inburgeringszaken, bijvoorbeeld met amicus curiae brieven of juridische ondersteuning. Ook vragen wij maatschappelijke aandacht voor de juridische belangen van inburgeraars, middels publicaties en campagnes. Wij hebben nauwe relaties met meerdere advocatenkantoren en met het Public Litigation Project van het NJCM.
2. Ten tweede als onderzoeksplatform en denktank. Op dit moment worden ‘inburgering’ en ‘integratie’ vooral gezien als eenzijdige verantwoordelijkheid van de migrant. Ze dienen als maatstaf of hij/zij in Nederland ‘hoort’ – maar dat klopt niet en het werkt ook niet.

2.2 Bestuur

Het bestuur van Stichting Civic bestaat uit de volgende personen:

- » Tamar de Waal, voorzitter, universitair docent Amsterdam Law School (UvA). Promoveerde op ‘Conditional Belonging’, een onderzoek naar inburgeringsbeleid in EU-lidstaten’ aan de Universiteit van Amsterdam.
- » Ali Mohammad, penningmeester, wetgevingsjurist bij Wetgevingswerken in Rotterdam. Zijn specialismen omvatten het algemeen bestuursrecht, onderwijsrecht en mededingingsrecht.

- » Nikki Scholten, secretaris en antropoloog. Ze is werkzaam als adviseur/ onderzoeker bij Significant Public. Daar is zij betrokken bij diverse projecten in de context van inburgering, integratie en participatie.
- » Heleen van der Veld, bestuurslid en docent NT2. Ze geeft voornamelijk Nederlandse les aan laaggeletterden die verplicht moeten inburgeren. Daarnaast werkt ze als communicatiedeskundige voor bedrijven in de non-profit sector.
- » Lea Klarenbeek, algemeen bestuurslid, promoveerde in de politicologie aan de Universiteit van Amsterdam op het concept 'integratie'. Zet zich vooral in voor de denktank van Stichting Civic.
- » Nadine Blankvoort is PhD kandidaat bij Maastricht University en werkzaam als docent-onderzoeker en coördinator internationalisering bij de Hogeschool van Amsterdam. Richt zich in haar onderzoek op discourses binnen de inburgering en dekolonisatie.

Bestuurders verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd.

2.3 Team

Naast het bestuur zijn ook nog anderen actief betrokken bij Stichting Civic. Zij ondersteunen de doelen en zetten hun professionele kwaliteiten in voor de stichting.

- » Peshmerge Morad, teamlid en softwareontwikkelaar bij Flexkids in Haarlem. Naast zijn werk is Peshmerge vaak betrokken bij projecten en initiatieven over vluchtelingen en integratie in Nederland bij o.a. het UAF, Hogeschool van Amsterdam en op Utrecht Universiteit.
- » Ellen Nissen, juridisch coördinator bij Stichting Civic, lid van de Commissie Meijers en promovenda bij het Centrum voor Migratierecht en het Instituut voor Rechtssociologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Ze is gespecialiseerd in het reguliere migratierecht en kinderrechten.
- » Jolien de Vries is antropoloog en werkt als junior actieonderzoeker bij OpenEmbassy. Doet onderzoek en blogt veel voor Stichting Civic.
- » Samir Achbab is bestuurskundige en werkzaam als onderzoeker en docent aan de Vrije Universiteit. Zijn specialisme is de verzorgingsstaat en sociaal beleid. Hij heeft onderzoek gedaan naar laaggeletterdheid, volwasseneneducatie en participatiewet.
- » Nour Daghestani, vrijwilliger infographic maker.
- » Wesselien de Groot, vrijwilliger animator.

2.4 Comité van aanbeveling

De volgende personen zijn leden van het comité van aanbeveling van Stichting Civic:

- » Tom Barkhuysen, advocaat-partner bij Stibbe en tevens Hoogleraar Staats- en bestuursrecht Leiden
- » Domenica Ghideo Biidu, lid van de European Commission against Racism and Intolerance.

- » Halleh Ghorashi, Hoogleraar Diversiteit en Integratie, VU Amsterdam.
- » Alex Geert Castermans, Hoogleraar Burgerlijk recht/ Wetenschappelijk directeur, Universiteit Leiden.
- » Sennay Ghebream, neuro-informaticus aan de UvA, hoofd sociale wetenschappen aan Amsterdam University College, en visiting fellow aan de VU Amsterdam.

2.5 Samenwerkingspartners

Stichting Civic werkt onder andere met de volgende partijen samen die zich inzetten voor vergelijkbare doelstellingen:

- » Stichting Democratie & Media
- » Vrije Universiteit
- » The Public Interest Litigation Project
- » Open Embassy
- » Vluchtelingen Ambassadeurs
- » Stichting Lemat
- » Kompas
- » Amsterdam Law Hub

3. Activiteiten

3.1 Publieke opinie

Opinieartikel [over nieuwe inburgeringswet](#)

3.2 Platform

Platform (gepubliceerd op [de website van Stichting Civic](#))

- Blog [over gezondheid statushouders](#)
- Blog [over rapport arbeidstoeleiding statushouders](#)
- Blog [over 'ondertussengroep' inburgeraars](#)
- Blog [over 'sleutelpersonen'](#)
- Blog [over sancties bij de nieuwe wet](#)
- Blog [over uitspraak RvS](#)
- Blog [over aanbod inburgeringsonderwijs](#)
- Blog [over rapport ACVZ](#)
- Blog [over minderjarige asielkinderen](#)
- Blog [over brief SCP](#)
- Blog [over maatwerk in de inburgering](#)
- Blog [aanvullend beleid maatwerk](#)
- Blog [praktische invulling maatwerk](#)
- Animatievideo [Nieuwe inburgeringswet](#)
- Animatievideo [Sanctiebeleid](#)
- Blog [taaleis voorlopig niet verhoogd](#)

3.3 Onderzoek

[Wetenschappelijk artikel nieuwe inburgeringswet Asiel-en Migratierecht](#)
Cursus nieuwe inburgeringswet aan advocatenkantoor (Everaert)
Annotaties [Ketenbesluitvorming / het Evenredigheidsbeginsel](#)

3.4 Sociale media

Via verschillende Sociale Medialkanalen (Facebook, LinkedIn en Twitter) verspreidt Stichting Civic haar publicaties, activiteiten en blogs. Op die manier vergroten we ook de kennis van de stichting zodat we derden kunnen ondersteunen en voorlichten.

- » Kijk [hier](#) op onze Facebookpagina.
- » Kijk [hier](#) op onze LinkedIn pagina.
- » Zie [hier](#) de link naar ons Twitteraccount.

3.5 Vooruitblik

Afgelopen jaar hebben we een aantal nieuwe bestuursleden en medewerkers mogen verwelkomen, veelal met specialismen over de grondslagen en dominante denkwijzen achter de Nederlandse inburgering en aanpalend beleid. Het is ons sterke voornemen om komende jaren flink te investeren in onze denktank en de discoursen en gebruikte concepten waarop het Nederlands inburgeringsbeleid leunt, te bevragen. Daarnaast willen we ook onze juridische activiteiten weer uitbreiden en onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor strategisch procederen.

Dit betekent dat de frequentie van onze activiteiten rondom actuele beleidskwesties wellicht iets zal afnemen – en ook, bijvoorbeeld, blogs over onderzoeksrapporten die verschijnen. Dit betekent niet dat Stichting Civic geen oog heeft voor de knelpunten van het nieuwe beleid, zoals de wijze waarop de ‘brede intake’ opgezet wordt, of de uitbreidingen van de participatietrajecten, of de activiteiten z-route, of de positie van gezinsmigranten. We zijn echter van mening dat als we eerst ons ‘normatieve kader’ goed uitgewerkt en duidelijk uitgeschreven hebben, we dan veel meer kunnen bijdragen aan de beleidsdiscussies over deze thema’s en meer onderbouwde en concrete suggesties ter verbetering kunnen doen.